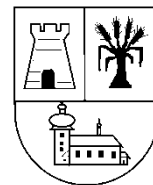

OBECNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lhán

Občasník

◆ Únor 2012 ◆

Číslo 2

Zpráva OÚ Radim

OÚ Radim obdržel 2 žádosti o pronájem místní hospody. Na konci ledna se sešla na OÚ 7členná komise, která vybrala nájemce. Stala se jí paní Eva Karbanová z Radimi. Jejím cílem bylo, aby ples hasičů mohl být uskutečněn už „u nás doma“. S pomocí přátel se dala do práce a hospodu po 2měsíční přestávce na sobotní bál připravila. Otevírací doba bude upřesněna na hlavních dveřích a na vývěsné tabuli před OÚ. Přejeme paní Evě Karbanové mnoho úspěchů v podnikání a hlavně spokojené hosty.

Masopust

Tak se nazývá období od Tří králů do Popelčnické středy, nejznámější a nejveselejší jsou poslední dny masopustu, spojené s radovánkami a hodováním. Jelikož Masopust předcházelo čtyřicetidennímu postnímu období, byl dříve považován za svátek jídla a také proto se v tomto čase hodně jedlo, pilo a slavilo. Toto období je na rozhraní dvou ročních etap a bylo dobou hospodářského klidu, kterého se využívalo k dokončení drobných prací z předešlého roku a k nabrání sil před začátkem jarní dřiny na polích.

Hlavní masopustní zábava začínala v neděli bohatým obědem a hodováním. Už odpoledne se vyrazilo na zábavu do hospody, která se protáhla vždy až do ranních hodin. I další den - pondělí, patřil zábavě a tanci. V mnoha regionech se pořádalo takzvaný "mužovský bál", kam neměla na parket přístup svobodná chasa a večerní tancování bylo jen pro ženaté a vdané. Vyvrcholením masopustu je úterý, které bývalo svátečním dnem. Tento den patřil maškaramám a jejich obchůzce obcí. U každého stavení zahrála hudba a bylo nemyslitelné, aby si žena či dívka ze stavení nezatančila s medvědem, jemuž se přisuzovaly magické schopnosti plodnosti, které mohly být přeneseny na ženy a

celé hospodářství. Maškary byly odměňovány uzeným masem, koblihami vejci či penězi a to, co vykoledovaly, se nakonec snědlo a utratilo večer v hospodě na taneční zábavě.

Masopustní zábava končila o půlnoci tradičním "Pochováním basy", která byla za tklivého nářku vynesena ven ze sálu a "pohřbena" (byl to symbol toho, že si muzikanti v postu nezahrají). Po Pochování basy čas nevázaného veselí skončil a nastal čas půstu, který trvá čtyřicet dní.

Zprávy z naší školy a školky

Co se událo:

16. 1. 2012 na naší škole proběhla beseda o třídění odpadu

23. 1. 2012 jsme u zápisu do 1. třídy přivítali 4 nové prvňáčky

6.2. -10.2.2012 děti z MŠ se v tomto týdnu zúčastnily lyžařské školičky v Herlíkovicích

Co nás čeká:

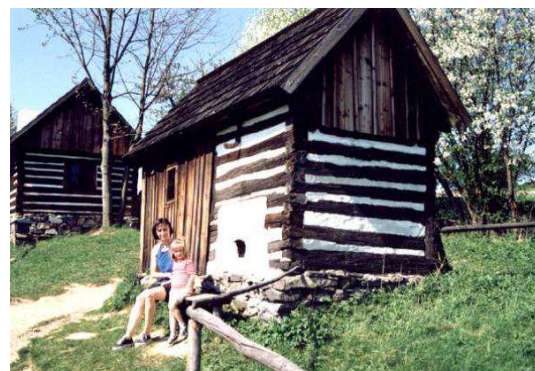
Připravujeme se na dřevěnický a radimský karneval, který nás čeká v březnu.

VÝMĚNKÁŘI

Výměnek byl venkovský zvykový právní útvar, prostřednictvím něhož se na statek nově nastupující hospodář zavazoval k tomu, že někdejšímu hospodáři, který mu statek předával do užívání a odcházel na odpočinek, tj. do obydlí většinou v rámci statku nebo v jeho těsném sousedství za tím účelem postaveného, bude doživotně zaručovat ubytování a určité množství nejčastěji naturálních dávek. Odstupujícím hospodářem býval zpravidla otec, který statek předával do užívání svému synu a sám odcházel na výměnek.

V českých zemích byl výměnek jako institut zrušen roku 1948 uzákoněním národního pojištění, jímž byl nahrazen. Výměnek je též označení pro obydlí výměnkáře (výměnkářů).

Níže je uveden příklad, jak tehdy část týkající výměnku ze smlouvy o převodu nemovitostí vypadala. *i toto byl výměnek pro starého hospodáře*

Výňatek ze smlouvy o předání majetku v části bezúplatný výměnek

Bezúplatný výměnek spočívá v právu v domě společně bydlet ve světnici hospodářově při jeho světle a teple s právem tamže na jeho plotně a při jeho palivu uvařiti si své pokrmy a nápoje a míti tam postavenu svou skříň na šaty a postel. Dále spolužívání s hospodářem pudy nad obytným stavením, síně, kdež výměnkář i vařenku si může postaviti, studně, sklepa, tohoto zejména pro ukládání bramborů, mléka a jiných domácích potřeb. Pece, v níž může si výměnkář při palivu hospodáře a zároveň i s jeho pečivem péci si své pečivo, místo na palivo ve stáji a právo volného pobytu na dvoře i zahrádce téže usedlosti. Je také oprávněn bráti si pro svoji domácí potřebu ze zásob hospodářů kysané zelí. Společnou místnost jsou hospodáři povinni udržovati vždy v řádném stavu a ji dáti zejména i jednou ročně vyběliti a jednou týdně umýti. Ve lhůtách a dávkách dle přání výměnkáře každoročně odváděti dvě stě kilogramů žita a dvě stě kilogramů pšenice vždy po výmlatu a do Vánoc nejdéle najednou, tři sta kilogramů brambor k jídlu při sklizni podzimní, tolik žitné, cepy mláčené slámy, kolik bude potřebovati k naplnění svého slamníku. Jednu čtvrtinu ovoce všeho druhu ze stromů vysázených jak na zahradě, tak v aleji při jeho česání, pět kilo syrového vepřového masa v zimní době, třináct kilo čerstvě stlučeného, praného másla kravského po čtvrti kilogramu týdně, dvě kopy čerstvých slepičích vajec v létě a po celý rok denně jeden litr čerstvě nadojeného, nesbíraného a neodstředěného kravského mléka. Hospodáři jsou povinni výměnkáři jeho obilí do mlýna dovézt a semleté zase zpět přivézt a v jeho nemoci obsluhu poskytnouti. Kdyby nemohl v pokročilém věku sám příslušných prací vykonávati i jeho prádlo vypratí a vyžehliti dáti a vypraviti slušný, v místě obvyklý a jeho stavu přiměřený pohřeb.

Pro zpravodaj zpracoval M. Říha

POPISNÁ ČÍSLA V RADIMI

Číslo 40 – ELIŠKA FRÝBOVÁ

Původně nesla toto číslo stará „dřevěnka“, kterou v roce 1928 rozbouřil Václav Nidrlé. Stála v rohu jejich zahrady směrem k Valešovým. Připomíná se zde Antonín Glos (1840), Radim 40 s manželkou Annou Frýbovou (1850) z Podhájí 15, kteří se vzali v roce 1869, dále pak Josef Glos, Radim 40 s manželkou Annou Benešovou někdy kolem roku 1900. Ti si následně koupili číslo popisné 68 rovněž v Radimi.

Zmiňované číslo 40 koupili Koudelkovi: Bedřich (1877) s manželkou Františkou (1879), rozenou Najmanovou z Liběšic. Vzali se v roce 1901. Měli děti: Josefa (1899), Marii (1902-1904), Aloise (1905), znovu Marii (1906) a Bohumilu (1912). Následně zde hospodařil výše zmíněný syn Josef - kolář, s manželkou Ludmilou a s dětmi Jaroslavem (1923) a Ludmilou (1926). Po jejich přestěhování (do čísla 20) došlo k rozbouření dřevěnky.

Toto číslo dostal domek, který si v roce 1940 postavil Josef Frýba (1904) s ženou Eliškou (1907), rozenou Fuchsovou z Radimi 30. Bydleli zde Josef Fibiger s manželkou Emou a dětmi Alenou, dále Jiří a Anna Jínovi a jejich syn Jiří. Majitelé Frýbovi sem přišli do důchodu. Měli syna Ing. Vladimíra Frýbu (1932), který si vzal za ženu Elišku (1935), rozenou Pospíšilovou ze Železnice. Jejich dvě dcery se po provdání odstěhovaly mimo Radim: Eliška, provdaná Rejmanová do Železnice, PaedDr. Olga, provdaná Kovářová do Jičína. Majitel Vladimír Frýba zemřel v roce 2010.

Číslo 41 – OBECNÍ ÚŘAD RADIM – PO JANU VALEŠOVI

Jde o roubenku, zřejmě o nejstarší budovu v obci. Před rokem 1782 se v tomto domě připomíná pazderna, koupená obcí od Václava Valenty za 57 zlatých a 2 zlaté ročního nájmu. Dalšími majiteli byli František Holuška (1853), truhlář z Libáně s manželkou Kateřinou (1853), rozenou Krátkou z Radimi 34, kteří se vzali v roce 1881. Měli pět dětí – Václava (1881), Ruženu (1884), Františka (1886), který ve stejném roce zemřel, opět Františka (1889) a Josefa (1895). Posledně jmenovaný zde hospodařil s manželkou Annou, rozenou Adamovou z Tužína. Zde se jim narodili 4 synové – Josef (1920), Jaroslav (1922), Ladislav a Antonín. Rodina se ve třicátých letech odstěhovala na Tužín.

Objekt pak koupila Marie Valešová, rozená Šulcová ze Syřenova a manželem Janem Valešem. Marie zemřela asi 1980 (?), Jan 1986. Měli děti Miluši, Vlastu a Jana. Jan (1946), rozvedený, žil ve stavení sám do roku 2009, kdy polovina dřevěnky začátkem zimy spadla. Celou usedlost následně prodal obci Radim a sám odešel do domova důchodců v Mlázovicích. Obec by měla zájem – za předpokladu získání dotace na stylovou přestavbu – vybudovat zde muzeum a knihovnu.

Na březen 2012 přijdou na řadu čísla 42 a 43. Chcete-li konstruktivně do připravovaného článku zasáhnout, jsme na mobilu 603346410, na pevné lince 493597343 či na e-mailu nidrlovi@wo.cz. Václavové Nidrlové

Sjezd rodáků a přátel Tužína a Podhájí

Připravujeme na **sobotu 28. července 2012.** Oslavy budou spojené s vysvěcením kapličky (prohlášené v loňském roce za „Kulturní dědictví místního významu“) po její opravě, připomínkou 606 let od první zmínky o obcích, 86 let od založení SDH a vydáním publikace o historii obcí. Vyzýváme proto všechny občany, kteří mají nějaké fotografie a zajímavosti, které by mohly být do kroniky zahrnuty, aby se přihlásili osobně kronikáři Miroslavu Říhovi, nebo zaslali emailem na riha.mirek2@centrum.cz, nebo se ozvali telefonicky na číslo 607 936 444 nejpozději však do 15. března 2012. Děkujeme předem za každý příspěvek.

Občanské sdružení Diakonie Broumov je nezisková organizace, která poskytuje sociální služby pro občany z okraje společnosti – materiální pomoc sociálně potřebným, azylové ubytování i pracovní příležitost.

Více na [www: diakoniebroumov.org](http://www.diakoniebroumov.org)

VYHLAŠUJE

SBÍRKU POUŽITÉHO OŠACENÍ

Co se hodí:

- Letního a zimního oblečení /dámské, pánské, dětské/
- Lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon,
- Látky (minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)
- Domácí potřeby-nádobí bílé i černé, skleničky- vše nepoškozené
- Vatované a péřové přikrývky, polštáře a deky
- Obuv – veškerou nepoškozenou
- Hračky – nepoškozené a kompletní

VĚCI, KTERÉ VZÍT NEMŮŽEME:

- ledničky, televize, počítače a jinou elektroniku, matrace, koberce – z ekologických důvodů
- nábytek, jízdní kola a dětské kočárky - ty se transportem znehodnotí
- znečištěný a vlhký textil

Věci prosíme zabalené do igelitových pytlů či krabic, aby se nepoškodily transportem, odevzdávejte na chodbu radimské kampeličky

sbírka bude ukončena **18. března 2012**

Děkujeme za Vaši pomoc.

Výročí v našich vískách

Březen

**Benešová Libuše
Albrechtová Věra**

Pranostika

Je-li v únoru zima a led,
nebude nouze o žitný chléb